

Het watergebruik per geproduceerde eenheid voeding verminderen

Tegen 2025 willen we het gebruik van water in voedingsbedrijven met 20% doen dalen. We doen dit onder meer via gerichte acties om water op een circulaire manier te gebruiken: zo weinig mogelijk water gebruiken en het hergebruiken wanneer mogelijk.

Wat is onze doelstelling richting 2025?

Als sector streven we ernaar om de hoeveelheid water die gebruikt wordt in voedingsbedrijven drastisch te doen dalen. Concreet willen we tegen 2025 het watergebruik per geproduceerde eenheid verminderen met 20% ten opzichte van het basisjaar 2010.

Met watergebruik bedoelen we alle vers water en koelwater dat bedrijven gebruiken. Vers water komt uit verschillende bronnen zoals leidingwater, grondwater, hemelwater en ander water. Koelwater is grotendeels afkomstig van oppervlaktewater.

Met geproduceerde eenheid bedoelen we de relatieve evolutie van het geproduceerde volume. We benaderen dit volume via economische cijfers gecorrigeerd voor inflatie. Het gaat dus om de evolutie van het volume uitgedrukt in lopende euro's.

Hoe willen we die doelstelling bereiken?

- We nemen verdere maatregelen om het watergebruik te beperken: doorgedreven monitoring van waterstromen, aanpassingen van machines, aangepaste kuisprocedures, sensibilisering van het personeel...
- We investeren verder in het hergebruik van water na zuivering.
- In 2004 publiceerde Fevia een "Handleiding voor verstandig waterbeheer in de voedingssector". Fevia bekijkt hoe de praktische informatie voor bedrijven beter kan ontsloten worden.
- Flanders' FOOD, de Vlaamse speerpuntcluster en innovatieplatform voor de agrovoedingsindustrie, plant een Ecoproduction-roadmap op te maken rond water, energie en voedselverlies, met focus op de noden van bedrijven. Fevia zal hieraan bijdragen.
- Samen met de Vlaamse overheid bekijkt Fevia de opstart van een Blue Deal in de voedingssector.
- Samen met het Waalse Gewest bekijkt Fevia de opstart van een Green Deal met de Waalse voedingssector, naar analogie met het Vlaamse initiatief Green Deal Brouwers.

- Fevia werkt samen aan de werkgagenda Waterkringlopen van Vlaanderen Circulair en neemt de nodige contacten om betrokken te zijn in de cluster Circular Wallonia rond water.

Waar staan we vandaag?

We meten jaarlijks de evolutie van het watergebruik doorheen de tijd met behulp van de index watergebruik per geproduceerde eenheid. De meest recente update slaat op het jaar 2021. Het watergebruik per productie-eenheid daalde globaal gezien met bijna 20% ten opzichte van 2010. Dit maakt dat we de doelstelling voor 2025 al bereikt hebben in 2021. Dit goede resultaat is te wijten aan een combinatie van een daling van het watergebruik enerzijds en een indrukwekkend herstel van de productie na corona anderzijds. De toekomst zal uitwijzen of de goede ratio watergebruik per productie-eenheid kan behouden blijven of nog verder verbeteren eens de effecten van de opeenvolgende crisissen zullen gemilderd zijn.

Evolutie watergebruik per productie-eenheid

Bron: Milieudata _ VMM, NBB

Cijfers over het watergebruik in Wallonië en Brussel specifiek voor de voedingsindustrie zijn enkel met een sterke vertraging beschikbaar. Daarom gebruiken wij als enige bron de milieudata afkomstig van de Vlaamse Milieumaatschappij. Gezien het om een relatieve evolutie gaat, kunnen die cijfers van Vlaanderen benaderend werken voor heel België. De cijfers voor de voedingsindustrie slaan op NACE 10, 11 en 12.

De economische cijfers zijn afkomstig van de Nationale Bank van België. We gebruiken de cijfers van de productie op Belgisch niveau.

Wat doen we concreet als sector?

- We maken waterbalansen op, realiseren waterbesparingsplannen en investeringen in nieuwe technologie om minder water te gebruiken. We zoeken naar alternatieve waterbronnen zoals hemelwater en recupereren de waterinhoud van grondstoffen (suikerbieten, melk, ...).
- Na de publicatie van de "[Handleiding voor verstandig waterbeheer in de voedingssector](#)" heeft Fevia projecten opgezet in Vlaanderen en Wallonië om bedrijven te begeleiden in de toepassing hiervan.
- In het kader van de [Green Deal Brouwers](#) tracht een groep Vlaamse brouwers met de Federatie van de Belgische Brouwers, Fevia Vlaanderen, de Vlaamse Overheid en Vlakwa het aantal liter water dat nodig is om een liter bier te produceren, verder te verminderen.
- Samen met Flanders' Food en andere partners wordt het project SmartWaterUse ([Smart WaterUse - Flanders' FOOD \(flandersfood.com\)](#)) uitgevoerd. In dit kader wordt de Waterbarometer opgemaakt, een concrete tool die kmo's helpt in het opstellen van een waterreductieplan.
- Fevia kaart knelpunten aan bij de overheden, onder andere op het niveau van het hergebruik van water binnen bedrijven.

Wat hebben wij gedaan sinds de lancering van de roadmap?

- Fevia Vlaanderen en een aantal van haar leden waren actief bij de verdere uitvoering van de Green Deal Brouwers en het project Smart WaterUse. In het kader van de Green Deal Brouwers werden verschillende [tussentijdse rapportages](#) opgeleverd en verschillende lerende netwerken georganiseerd tussen de deelnemers. De Green Deal Brouwers liep officieel af in september 2023 maar in 2024 zijn nog verdere activiteiten gepland ter afronding van de Green Deal.
- Het project Smart WaterUse liep af in maart 2023. In samenwerking met partners, heeft Fevia Vlaanderen in dit verband een verduidelijkende vertaalslag van de waterwetgeving opgemaakt, via fiches beschikbaar in de tool [Waterbarometer](#) en via een brochure rond lozingskwesties. Deze brochure is [hier](#) publiek beschikbaar, Fevia Vlaanderen droeg bovendien actief bij aan de organisatie van disseminatie-activiteiten, zoals een slotevent en webinars rond knelpunten en rond samenwerking in het waterdomein.
- Fevia is voorbereidende gesprekken aan het voeren rond een Blue Deal Voeding in Vlaanderen en verkent samen met Wagralim en de Cluster H₂O de mogelijkheden van een green deal rond water in Wallonië. In dit kader werd ook een specifieke werkgroep met leden georganiseerd.
- Fevia trekt mee aan de kar in de werkagenda waterkringlopen van Vlaanderen Circulair. In dit kader komen verschillende relevante actoren in Vlaanderen samen en worden acties opgezet en opgevolgd met de intentie om circulair water te kunnen stimuleren in Vlaanderen. De partners werkten onder meer samen aan de aanpak van concentraatstromen, een gekend knelpunt bij

projecten rond waterhergebruik/duurzaam watergebruik en werken een uitdagingenbundel met knelpunten en mogelijke oplossingen rond circulair water uit.

- Fevia Wallonie organiseerde op 3 oktober 2023 samen met Wagralim en de Cluster H₂O een fysiek event rond duurzaam watergebruik in de voedingsindustrie in Wallonië.
- Fevia Wallonie lanceerde op het event van 3 oktober 2023 een brochure en leidraad rond waterhergebruik in de voedingsindustrie, aangepast aan de Waalse context en gericht op Waalse bedrijven.
- Fevia Vlaanderen organiseerde samen met Watercircle.be en essenscia een seminarie rond duurzaam watermanagement in de voedings- en chemiesector op de Aquarama Trade Fair van 19 oktober 2023, waarbij verschillende mooie praktijkcases uit de voeding voorgesteld werden.

Fevia sensibiliseerde en inspireerde haar leden door het brengen van bedrijfscases rond duurzaam watergebruik via de Food.be Snacks op de Fevia website en door het voorstellen van allerhande tools rond duurzaam water voor bedrijven.